

5

CÉNTIMOS

AÑO II

Sóller 27 de Julio de 1918

N.º 60

MORUM

SETMANARI BILINGÜE, SATIRIC Y DE BON HUMÓ

DESDE PALMA

¡Vaya calor!

Estamos a la temperatura del frito y ya ni nuestros concejales, que son una *neveza*, están frescos.

Gozamos de las siete plagas de Egipto mal compradas, sol, polvo, moscas, mosquitos, tranvías rebozantes y tasas oficiales.

El agua de la Fuente de la Villa salta de los gritos a punto de servir para el afeitado y continúa tan abierta en canal pero sin canalizar, con el permiso de la Autoridad competente. Sus turbias lamas continúan arrastrando *detritus*, microbios, parásitos y otras zarandajas y así continuarán sin que nadie pueda decir, incluso Obrador que tiene un hijo médico, de esa agua no beberé.

Definitivamente no hay interés en canalizar dicha agua de la propia manera que no hay interés en que Martinez deje de ser alcalde popular. Son dos calamidades públicas que se toleran porque sí y sin que permitan una razonable explicación.

Desde tiempo inmemorial fué tema obligado, durante la época veraniega, que es cuando hasta el propio Torró líquida, el tratar del agua de la Fuente de la Villa. Sin embargo ahora ha enmudecido hasta Llompart, el que nos dió la lata del teléfono, el San Jorge que se las tuvo tiestas con la araña de la Arquitectura, ha callado el propio Don Bernardo, el eterno Toribio de todas las cuestiones municipales habidas y por haber. Suau, como era de esperar, no ha dicho esta agua es mía, ni Bisbal siguió el ejemplo de Pilatos lavándose sus manos de proletario.

O hay confabulación o todos tienen interés en no tocar el tema. Con este no se atreve ni Bibiloni que es otro de los que no se asustan, así como así.

A tambor batiente se hizo en su día un empréstito para la canalización que se juzgaba medida necesaria, útil, sana, conveniente pero han ido pasando los años y .... paga pueblo.

La canalización ni se hace ni se hará. Están en el secreto desde don Pedro Martínez al Concesionario de los Baños del mar de la Portella.

Al entretanto el dinero se filtra y se evapora al revés del agua de la Fuente de la Villa que se evapora pero no se filtra.

JIMENEZ

SAS NOU ESTACIÓNS

A s'home de certa beata que d'ofici era hortolà, un cert dia li pegà un atac que per pò el mata.

Lo cert es qu'es posa bé, y com que sa dona creya

PRECIOS DE SUSCRIPCION

Provincias: Un trimestre.. 0'75 ptas.

Extranjero: Un año . . 6'00

— Pago por anticipado —

Correspondencia y Administración
Luna, 27.—SÓLLER (Mallorca)

No se devuelven los originales

Sas subsistències van pujant.

Es jornals van devellant

Y noltros com a bons cristians anam que-dant has mitx.

Desde que ses esquerras s'han retiradas des Congrés no hey ha mes que mitins y discursos per tot

Y después de tan de discursos ¿com que-darem?

Pués com sempre: roagantmós sas unges.

Pareix que s'en volen d'ú de Mallorca, es Museo de Raixa:

¡Ooooh!

Y que s'ha nombrat una comisió perque gestiona s'assunto, y quedin defraudadas sas esperances d'aquests que sen volen d'ú tal petroci.

¡Aaaah!

Y que no el s'en durán.

¡Uuuuh!

Honduras ha declarat sa guerra a Alemania. Apoc apoc arribarem a Roma.

Si entre tants no arrebassen es monyo an el Kaiser, ja poden aná a fregí ous de lloca!

A Palma pareix qu'hey torna havé huelgas. Aquest pic han sortit des niu es serradós y teixidós.

Y pareix qu'es seus Patróns no los s'escoltan.

Ets obrés no estirán bé fins que los envi-higuen a viure a la Sierra.

Y encara.

S'altre dia lletjirem qu'el Czar de Rusia havia mort assassinat.

D'es cap d'un altre tornam lletji qu'el Czar no era mort que lo altre era una mentida.

Are dilluns tornam agafà un diari y diu qu'el Czar ha estat fusilat.

A noltros si que mos maten amb aquést embolic de xilles e invencions!

Llevó trobarán raro qu'un homo torni lo-co.

A una escòla:

Es professó:—An aquina hora d'es dia veu vosté sas estrells.

S'alumno:—Devés las nou d'es vespre y cadavegade que vosté mos pega.

Lletjim a un periòdic:

«Mallorquines! D. Fulano de tel, enseñará a hablar el francés a precios económicos».

«Avemaria Purissima! D'es cap de sis días tor-nam lletji: no s'yanet en la casa.

«La novel escuela de francés de D. Fulano de tel, se vé concurridíssima por unos 40 alumnos mallorquines».

Y pensá que d'aquests 40 alumnos no ni ha cap que s'apigue parlá es mallorqui y s'aventurique amb francés!

XERRADURÍAS

Pareix qu'es ministre de Marina Sr. Pidal ha dimès.

Y que ja han nombrat per ministre en Mi-randa.

¿Voleu que vos diguem qualche cosa? Ido que de cero a cero va cero.

¿QU'ES EL MON?

Segons sa geografia es un planeta molt gran que se volta cada dia y per altre part cada any.

Aixó es una contesta veritat, pero no'm fa, pues sa resposta es aquesta pes meu modo de pensá.

QU'ES EL MON?

Es un planeta habitat per una jent tant estranya que tant solímet s'afanya per qui pot sé més maldat. Qui no roba ha assassinat, qui no flastoma s'etsalta, qui no finjeix empalata mentidas continuament, y així sucesivament tothom te sa seva falta.

QU'ES EL MON?

Un estil de locaria de locos sense formá, y cada loco qu'hey ha sen va en sa seva mania. Un pobre essé ric voldria; un ric essé intelligent; un rey essé mes potent, y tal mania sostenen porque amb poc o molt que tenen ningú may está content.

QU'ES EL MON?

Un planeta habitat per gent sabia, intelligent, qu'inventa principalment per destruir s'Humanitat. Qu'un francés ara ha inventat un canó de llarc alcans? Pues miúran ets alemans per ferre un a l'altre dia y així tothom estudia por mata es seus semetjans.

QU'ES EL MON?

Es presó sense retjat, ni cadenes ni grills, pero amb tant bonas condicions gens tenim de llibertat, porque mos hem imposat unas lleis que son un feix qu'es seu pes aumenta y creix y a tal humillació obliga que no hey ha ningú que siga tant sols duenyo d'ell mateix.

QU'ES EL MON?

Rés; un engany; un vall de llàgrimas y d'escenes tristes; un parque de penas, de disgusts y plòs; un ball tràgic; un penós treball; un quart d'inquisició, una petita estació qu'es qu'hey passen de seguit son, com jo, uns pobres d'espirit que vivim de s'il·lusió.

N'URBANO

France. Junio 1918.

De sa Regió

DE MANACÓ

Conversa de dues joves sentida de derrera unes persianas.

—Olé Catalina! ¿Cóm te vá?

—A jó bé Tònina, y a tú?

També, ben bé, però siyeta desde que torna sortí EN XERRIM estic molt trista y retjiada.

—¡Jesus! ¿Y qué tens pò qu'no ti posguen?

—Fiesta qui té sa coua de paya corre perill de que no la s'ensenga, y així com en Miquel molts de vespres tart sol entrá pèr sa porta falsa d'es carreró tenc pò qu'un d'aquells que se dedican a s'espionatge no él veje y ¡Ay! me gosen escalarreis! ja mos tens demunt E.e. e... EN XERRIM d'en Barrabás.

—¡Jesus! ¿Y per això de s'espionatge t'apures? ¿Qué no saps innocentia que l'han privat are en sa derrera lley y estarem libres y a més, a mi l'any passat mi remolcaran tant y tant qu'hem deixaren en sos ossos capolats. Y qué? tan fresca. Lo qu'era antes som are y..... a vivir.

—Però tú t'ho mereixias, porque aquell homo se portave bé en tú y li feres un mal pas que no l'se mereixia y per fé lo que feras no l'havías d'havé convidat, porque vengués a cateva y cuant estiguères sodolla d'ell en politiques y simetries el marxares, y a més s'embuy que li posares que volías que pagás es plats qu'un altre havia romput.

—¿Qué simetries y politiques y embuys y plats romput! D'hont te surt aquest enfilay d'arbitrarietats? No hubo tales carneros. Y si so frissas, te diré aquí que ningú mos sent (2)

lo que passá, pués tenc confiansa en que guardars es secret.

—No tenguis pò! ¿No saps que dírmò a mí es igual que embuya una troca de fil que per molt que fassen no'm poden treure aguè? Y ademés també t'en he confiats de secrets jó.

(Continuarà)

UN ESPIGOLÉ

DE LLUCHMAJÓ

Un jove que nom Pepito, despectiat per totes las jovenetas d'aquest poble, no sé si per massa guapo o per lo contrario, y cansat d'anà de redolons per trobá una famelia, li occurrí sa siguiente genial idea que pot combatí en las des capellá d'es poble de *Don Quijote*:

Sabent qu'havian de vení an aquest poble sollericos guapos y solleriques bellas y adineradas, se pegá un cop a la barra y anà a sa Llibreria d'es Carré de San Juan, comprá un lapis y papé y sa fá es contes y digué: Si n'enguenx juna, serà es meu orgullo y s'enveje de ses llucmajorencas. Y dit y fet vá escriure a un amic que té empleat a Sóller y que nom Juan, diguentli: «T'enviy es meu retrato y t'agráre molt que fassis el favó d'ensenyar-ló a algunas sollericas que haguin de vení an aquest poble y en fin.... me prepares es terreno, a sí que jo just l'haguí de demanarle a s'ompare o sa mare que l'acompanyin.»

Y efectivament tres o quatre dias antes d'arribá ets sollericos, es co ja li feya trap...trap.

Ni presentaren a s'arribada.... y punt y coma es cás es que la cosa ja está feta y es papés majós arreglats a sí d'ajuntarlos.

Aquest truy a passat en dos días y en Petrit no sap lo que li passa, té atlot y tendrá pessas qu'es lo milló y més are qu'en corren tan pocas.

¡Qu'és de vé que ningú es profeta a sa seva terra.

AXILL

D'ALARÓ

Tor... te... re... tor... te... re... tor.... Senyós y companys colaboradós.

Se fa sobre que desd'avuy endavant no se publicará cap escrit an aquest setmanari per mi representat, qu'al menos jo totsol no hague vist es pél de sos oreyas o des garróns de s'autó per evitá xerrims bufons.

Conste pues amb acta.

CORRESPONSAL
L.P.

DE MURO

¡Uep! ¡Alto es frit!. . «Atención: En Nick Karter ha rebut aquests días passats un comunicat de s'Estat Major Central en el que se li demanda retir es cuenta. Ell com es natural ha contestat que es cuenta no se retirarà fins que haja fet son afecte.

Després en vista de s'intenció d'en Nick Karter, lo tossut qu'era, y que no havia qui el tregués d'es tretse, acabaren aquells grans personatges de s'Embaixada per solicitarl un interval de alguns días per negocia sa pau. En Nick Karter creguent que s'embaixada es tava animada per una molt recta intenció y no menos bona voluntat, no ha volgut esser dolent y los ha donat temps fins es dia 29 des present a las 12 de la nit. Així es qu'avuy no segueix es cuenta per aqueixa rahó pero dissapte qui vé o bé hey heurá estufat... o bé bastonades, ja heu veurem en esseri.

Tenim preparat per dissapte qui vé (si es que devés ca el bisbe no vulguen posar es coll allá ahont los ha senyalat en Nick Karter) un programa d'orientacions p'el poble, programa que esperam serà acobit per tots es patriotas qu'estiman es poble natal.

Anirà encapselat per una serie de cansons qu' es joves de Muro cuidaran d'aprende y de cantá p'es poble amb sa tonada d'es Segadós Catalans».

Fins dissapte que vé; de lo d'havuy..... ni piu.

NICK KARTER.

DE BUJER

Sas donas mes saragateras marmuladores y més..... son sas d'as Carré d'es Sant. Y

dic això perque la major part d'ellas are amb aquest temps tan calorós están cada vespre assegudas arrán d'un portal o s'altre, formant alguns grups y no hay pot passá cap persona ja siga gran, ja siga petita que no l'hajen de passá per s'estret. Si es homo se van ocupant de si fuma xigarro o puro, de si es fantasiós o tremendo en so camina, o si sa vol pintá xulo, etc. Y si son donas que passin apenas han jiradas s'esquena, ja s'alsas un burullo criticant sos males passes qu'haguin donades, en fin fá bastant de temps qu'han demostrat que no deixan perda aquell refrán que diu: «Ningú parla de mer... més qu'aquell qu'en vá untat».

Això son sos donas de dit Carré, apesa que ni haje algunas que per piadosas amorosas y caritativas puguen combatre en cualesvols d'es poble.

En cuant a sos fredins no deixen de reuní aquellas hermosas y tan bellas cualidats que son: simpáticas carinyosas y sobre tot atmatens, però tenen un gros defecta pes moltiu d'encontrar-se libre de relacions amorosas es 70 pò d'ellas, en cuestió de bromes son lo que no hay há. Figurauvós qu'are fá cosa de dos mesos que na Catalina Perre, y na Bárbara Re, s'atreviren a apedregá a set o vuit joves fredins d'es mes abrinats y bons atlots d'es poble.

¡Será cosa qu'hajem d'avisa l'amo'n Cababinet?

Ay de voltros si cuant es nostro Corresponsal vaje a festetjá ell que festetja a s'indicat Carré vos atreviu a apredegar vos asegur que..... riurem.

Un altre dia parlarem d'una jove des mencionat Carré que perteneix a sa marca NOTIFITSIS, si no voleu perda sa vista.

ES JOVES APEDREGATS

NOTA: Per se proxima semana: «Hay de tu Coco-rí si no obras mes bés».

DE ESPORLAS

En Nom del Pare del Fill y del Esperit Sant.

Tota persona que no vulga caure amb sa tentació de pecá, que no s'acostí per sa fàbrica d'es Moli de C'an Fortuna, qu'hey ha el dimoni en persona.

Es és cás qu'hey fan feyna dues polletas qu'en lloc de fé es trabay amb un mocadó, el se llevan quedant amb so jipó que mostra totes sos suas formas. ¡Uay..... si las vessee!

No sabem que las motiva anà d'aquesta forma, si es per comoditat o bé per conquistá totes aquellas personas que gossiguen posá ets uys a demunt ellas. Siga lo que siga no vos hi acoste, que s'ocasio fá pecá y..... ¡Uay... si las vessee!

UN QU'HEU VEU.

CONTESTA

Margalida: Sabràs que vaix rebre sa teua ben arribada carta, y que vent lo que me dius de que vengui a sa festa d'Esporlas d'es dia de San Jaume me pareix que beurás freat aquest pic. Te dic que beurás freat perque gat escalat d'aigo freda tem. Me bastá sa llissó que ma dares es dia de San Pera que después d'haverté pagades sos vellanes m'enviarás a besá sa coua a nos moix d'es batle no fentme cás. ¡Cá Margalideta! ¡No n'heurás menjades de vellanes meus aquest pic! Mira si prens es pel a un altre que lo qu'és a mi... an es dos pics fá ase.

Idò si Margalideta un pic y oli, y besanté es nás, y desintjanté tenguis una maldevantade de sos vellanes qu'et meujares pagades meus te demana perdó per s'atrevidencí qu'he tenguda contestané a demunt aquestas columnas

ES CORRESPONSAL

DE BINISALEM

D'aquest poble mos repican amb una esquella roveyada fentmós a sobre qu'un jove y una jove mes anemorats qu'un ase sense oreyas y més-torpes qu'una tapa de lloc-comú fan unes coses que cridan masse s'atenció d'es poble.

Aquests personatges indicats trabayan a una mateixa fàbrica. Ell está colocado a un puesto

que mirant per una finestra la veu a ella y sa xiflada fá lo mateix cuant li venen ganhes de veurel a ell.

A s'hora d'es berená surtan y com qu'ell está més xiflat qu'es serol ja li ha estret derrera derrera igual qu'es cuà derrera sa cussa y nòltros espectadós de tals beneitures creim que no escapa a ella cap disparo de gasos asfisiantis ni de gasos renovés qu'ell no las s'enduga depositats dins es oronells d'es nás.

Tals escenes son repetidas per aquestas dues bajocas a cada entrada y sortida de sa dita fàbrica

Si continuau tan xiflats un xasco vos na dureu pués vos jur que quedau de lo mes ben xesquetjats.

UN GALL SENSE BEC.

XERRIMADES

Segóns mos diuen, dimarts passat sa societat Pro Patria dà una velada.

No sabem si hay anà molta jent, si es comedians sen desferen bé, ni si sa junta mereixia eloixis, ni si hay hagué cap descalabro, ni si hay feren malcriades, per sa culpa de qu'és Senyó President no mos hi ha invitat.

Si el veis ja li demenareu si EN XERRIM és o no és d'Espanya.

¡Oh es patriotisme!

—Conexeu aquell veterano d'es Pont d'En Barona?

—Si.

—Conexeu aquell homonet que sobre unes eleccions sa baraya amb en Juan Porqué?

—Si.

—Idò, aquest mateix que va promete no entrá més a can Miquel d'es Pont, se guanta en sos mateixas, pero no es per questió de sa brega, sinó per pò que l'amo no li mostri es llibre d'es deutes.

Ja heu val amb aquets tossuts.

Demà Diumenge, hay ha festa callejera a s'Alqueria d'es Conte.

Los desitjam que se devertésquien molt, pero que tenguin en conta ets organisados que si en lloc d'una festa més fan una lota, contarán cuants de pans té es torrent.

Y això a lo poc.

COMERGIANTS!

Vòlrots qu'estau per quebrá perque res may despataxu y altre cosa no sercau més que podé prosperá, sabreu, y qu'és ben històric que an això heu conseguitre bastant sols vos anuncieu a demunt aquest periòdic.

Tenda de mobles GUIEM CALVO

Carré de sa Rectoria, 16—SOLLER

Tallé de fusteria y mobles

Mobles de maderas sanas, fabricats en tal Tallé. També fan de lo més bé portes, somiers y persianas. Heu fan tot de lo milló: Baratura y perfecció.

De tots aquells pobles qu'EN XERRIM hay tenga Corresponsalia, no publicará cap escrit que no venga en so «Conforme» des seu respectiu Corresponsal.

Valga d'avis a tots els qui mos n'han enviats.

SOLLER.—Tip. de Galatzayud y Cia.